

KARTA KURSU

PEDAGOGIKA społeczno-opiekuńcza i terapia pedagogiczna
(II st.,st. niestacjonarne, semestr IV)

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025

realizowane w roku akademickim 2025/26

Nazwa	Konwersatorium pedagogiczne
Nazwa w j. ang.	Pedagogical seminar

Koordynator	mgr Katarzyna Stasicka	Zespół dydaktyczny
		mgr Katarzyna Stasicka

Punktacja ECTS*	1
-----------------	---

Opis kursu (cele kształcenia)

Przedmiot ukierunkowany jest na pogłębioną analizę zjawisk stresu zawodowego, przeciążenia oraz wypalenia w profesjach pomocowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu pracy pedagoga/nauczyciela. Konwersatorium łączy perspektywę teoretyczną (modele stresu i wypalenia, mechanizmy regulacji emocji, funkcjonalne ujęcie zachowań trudnych) z komponentem praktycznym (strategie mikroregeneracji, planowanie interwencji kryzysowej, procedury działania w sytuacjach zagrożenia zdrowia psychicznego ucznia, współpraca międzyprofesjonalna i komunikacja w zespole). Zakres treści obejmuje również profilaktykę i interwencje dotyczące współczesnych czynników ryzyka w populacji uczniów (smartfon, media społecznościowe, FOMO, cyberprzemoc) oraz mediacje i komunikację w konfliktach na linii uczeń–uczeń i nauczyciel–rodzic. Zajęcia przygotowują studentów do podejmowania działań w sposób profesjonalny, adekwatny i etycznie odpowiedzialny, z poszanowaniem granic kompetencji zawodowych.

Cele kształcenia

- Rozwinięcie kompetencji diagnostyczno-analitycznych w zakresie rozpoznawania przeciążenia, zmęczenia współzuciem oraz wypalenia zawodowego w profesjach pomocowych.
- Wyposażenie studentów w narzędzia autoochrony i profilaktyki (mikroregeneracja, higiena emocjonalna, stawianie granic) możliwe do zastosowania w warunkach pracy szkolnej.
- Doskonalenie umiejętności interwencyjnych w odniesieniu do zachowań trudnych uczniów (deeskalacja, konsekwencje adekwatne i nieeskalujące, plan długofalowy).
- Przygotowanie do współpracy zespołowej w środowisku nauczycielskim, z uwzględnieniem odmiennych stylów pracy i występowania konfliktów interpersonalnych.
- Ugruntowanie postępowania w obszarze zdrowia psychicznego uczniów (wczesna identyfikacja sygnałów kryzysu, komunikacja wspierająca, współpraca z rodziną i instytucjami, dokumentowanie).
- Rozwinięcie kompetencji komunikacyjnych i mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych, z rozróżnieniem konfliktu i przemocy oraz z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do
Wiedza	W01: Student/ka posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą mechanizmów stresu zawodowego w profesjach pomocowych (w tym przeciążenia, zmęczenia współczuciem i ryzyka wypalenia), a także zna metodyczne podstawy profilaktyki obciążenia zawodowego pedagoga: mikroregenerację w toku dnia pracy, zasady wyznaczania granic oraz procedurę postępowania po zdarzeniu trudnym.	W09
	W02: Student/ka zna uwarunkowania funkcjonowania środowiska szkolnego jako systemu relacji (uczeń–rodzic–nauczyciel–zespół nauczycieli) oraz rozumie specyfikę komunikacji i zagrożeń w kontekście mediów cyfrowych (m.in. cyberprzemocy, FOMO, presji rówieśniczej). Ponadto identyfikuje podstawowe ramy współpracy szkoły z instytucjami wspierającymi.	W08, W10

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Student/ka stosuje adekwatne strategie komunikacyjne w pracy pedagoga, w tym komunikację o charakterze operacyjnym (precyzyjne uzgadnianie celów, ról, terminów i domykanie ustaleń) oraz potrafi współpracować w zespole mimo zróżnicowanych stylów pracy i odmiennych orientacji wychowawczych; podejmuje interwencje w sytuacjach napięć i zachowań destrukcyjnych w zespole w sposób ograniczający eskalację.	U03, U09
	U02: Student/ka dokonuje analizy funkcjonalnej trudnych zachowań uczniów oraz projektuje i wdraża adekwatne oddziaływania: interwencję doraźną i plan długofalowy.	U04, U08
	U03: Student/ka realizuje wstępne działania wspierające wobec ucznia przejawiającego symptomy kryzysu psychicznego, prowadzi rozmowę interwencyjno-wspierającą w granicach kompetencji pedagoga, inicjuje współpracę z rodzicem oraz instytucjami właściwymi (np. poradnia), a także sporządza podstawową dokumentację z podejmowanych czynności.	U07

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Student/ka podejmuje refleksję nad własnymi zasobami i ograniczeniami w pracy pomocowej, dokonuje samooceny obciążenia oraz planuje działania z zakresu higieny psychicznej i emocjonalnej w celu podtrzymywania gotowości do pracy i ograniczania ryzyka wypalenia.	K01
	K02: Student/ka realizuje zadania zawodowe w sposób odpowiedzialny i zgodny z zasadami etyki, utrzymuje granice roli pedagoga (w tym granice relacyjne i cyfrowe), a także przejawia gotowość do kształtowania bezpiecznych praktyk komunikacji cyfrowej w środowisku szkolnym (uczniowie, rodzice, nauczyciele).	K02, K04
	K03: Student/ka wykazuje gotowość do współpracy w zespołach zadaniowych i nauczycielskich, przyjmuje współodpowiedzialność za realizację uzgodnionych działań, dba o ciągłość i domykanie procesów oraz współtworzy kulturę współpracy w instytucji edukacyjnej.	K_K03

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				10								
10												

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody aktywizujące, dyskusja, praca zespołowa.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Praca indywidualna	Praca grupowa	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					
W02							X	X					
U01						X		X					
U02							X	X					
U03								X		X			
K01						X		X					
K02						X	X	X					
K03							X	X					

Kryteria oceny

Dyskusja, aktywność, projekt, obecność

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Radzenie sobie ze stresem w zawodzie pedagoga,
- Autoregulacja w pracy pedagoga i higiena emocjonalna,
- Granice roli zawodowej pedagoga (w tym granice cyfrowe),
- Współpraca w zespole nauczycieli,
- Trudne zachowania uczniów,
- Wsparcie uczniów w kryzysie oraz uczniów wybitnie zdolnych; profilaktyka ryzyk cyfrowych,
- Kontakt z rodzicem (konsultacje, współpraca szkoła–dom)

Wykaz literatury podstawowej

- Maslach, C., & Leiter, M. P. (1997). The truth about burnout: How organizations cause personal stress and what to do about it. Jossey-Bass.
- Figley, C. R. (Ed.). (1995). Compassion fatigue: Coping with secondary traumatic stress disorder in those who treat the traumatized. Routledge.
- World Health Organization. (2019, May 28). Burn-out an “occupational phenomenon”: International Classification of Diseases.
- Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2020). Applied behavior analysis (3rd ed.). Pearson.
- Hernik, K., & Malinowska, K. (2015). Jak skutecznie współpracować i komunikować się z rodzicami i społecznością lokalną: Poradnik dla nauczycieli i dyrektorów. Instytut Badań Edukacyjnych.
- Epstein, J. L. (2011). School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools (2nd ed.). Westview Press.
- Pyżalski, J. (2012). Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży. Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Wojtasik, Ł. (Red.). (2017). Jak reagować na cyberprzemoc: Poradnik dla szkół (Wyd. 2). Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę.
- Konopczyński, F., & Nawrot, M. (2025). Nastolatki. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców – raport badawczy. NASK – Państwowy Instytut Badawczy.
- National Institute for Health and Care Excellence. (2022, September 7). Self-harm: Assessment,

management and preventing recurrence (NICE guideline NG225).

Wykaz literatury uzupełniającej

- Rosenberg, M. B. (2015). *Nonviolent communication: A language of life: Life-changing tools for healthy relationships* (3rd ed.). PuddleDancer Press.
- Fisher, R., Ury, W. L., & Patton, B. (2011). *Getting to yes: Negotiating agreement without giving in* (3rd ed.). Penguin Books.
- Seemiller, C., & Grace, M. (2016). *Generation Z goes to college*. Jossey-Bass.
- Twenge, J. M. (2017). *iGen*. Atria Books.
- Linehan, M. M. (2015). *DBT skills training handouts and worksheets* (2nd ed.). The Guilford Press.
- World Health Organization. (n.d.). *Burn-out an occupational phenomenon (FAQ)*.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		10
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1